

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI Z BIOLOGII W KLASIE 5

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami oceniania wewnątrzszkolnego.
2. Przedmiotem oceniania są różne formy pracy uczniów.
3. Sprawdziany, testy są obowiązkowe i każdorazowo są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Jeżeli uczeń opuścił zapowiadany sprawdzian z przyczyn losowych to ma on obowiązek napisać go w ciągu dwóch tygodni od powrotu.
5. Jeżeli uczeń sam nie zgłosi gotowości napisania zaległego sprawdzianu pisze ją podczas obecności na kolejnych zajęciach lekcyjnych.
6. Uczeń poprawia ocenę ze sprawdzianu (w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzianu). Uczeń sam zgłasza gotowość poprawy oceny.
7. Przy poprawianiu sprawdzianów i pisaniu ich w drugim terminie, obowiązują te same kryteria, co w pierwszym terminie.
8. Ocena z poprawy sprawdzianu wpisywana jest w dzienniku elektronicznym z zachowaniem pierwszej oceny.
9. Uczeń otrzymuje poprawioną pracę klasową i kartkówkę do wglądu na lekcji, termin oddania prac nie może być dłuższy niż dwa tygodnie.
10. Krótkie sprawdziany, kartkówki (mogą dotyczyć trzech - pięciu ostatnich tematów) nie muszą być zapowiadane. Czas trwania 10 -20 min.
11. Ocenie nie podlega uczeń po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

II. Formy pracy na zajęciach: pogadanka, prezentacja multimedialna, ćwiczenia, praca w grupach, metody aktywne.

III. Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia.

- a) Sprawdzanie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego poprzez odpytywanie ustne.
- b) Sprawdziany (po każdym dziale), testy, kartkówki.
- c) Referaty i prezentacje - w zależności od potrzeb w realizowanym materiale.

IV. Uwagi końcowe.

- a) Prace pisemne ocenia się wg przeliczenia punktów procentowych zgodnych ze Statutem Szkoły.

b) Odpowiedzi ustne -przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość bieżącego materiału, w przypadku lekcji powtórzeniowej całego działu. Odpowiedź ustna oceniana jest pod względem rzeczowości, stosowania terminologii biologicznej, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi, prowadzenia logicznego rozumowania.

**WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY
KLASYFIKACYJNEJ
Z BIOLOGII W KLASIE 5**

- 1) Uczeń zgłasza nauczycielowi chęć podniesienia oceny przewidywanej ustnie lub za pomocą e-dziennika najpóźniej następnego dnia po ostatecznym terminie poinformowania uczniów o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej
- 2) Warunki potrzebne do pozytywnego rozpatrzenia wniosku:
 - a) Przystąpił do wszystkich prac pisemnych z biologii.
 - b) Przystąpił i poprawił oceny niedostateczne w terminie podanym przez nauczyciela.
 - c) Nie ma uwag w e-dzienniku o niesamodzielnej pracy.
- 3) Nauczyciel kierując się przekazanymi na początku roku szkolnego wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz analizując spełnienie wyżej wymienionych warunków podejmuje decyzję w terminie jednego dnia od otrzymania wniosku i informuje pisemnie lub ustnie wnioskodawcę o rozstrzygnięciu.
- 4) Tryb:
 - a) Uczeń po spełnieniu w/w warunków (pkt 2) ustala z nauczycielem termin i zakres materiału, z którego oceny cząstkowe są niższe niż ocena o którą się ubiega i tę formę sprawdzania wiedzy poprawia pisemnie.
 - b) Uzyskana ocena jest wpisywana do dziennika jako ocena bieżąca.
 - c) Uczeń przedstawia notatki zgodnie z wytycznymi przedstawionymi przez nauczyciela na początku roku.
 - d) Nauczyciel dokonuje ponownej analizy osiągnięć i postępów ucznia i podejmuje ostateczną decyzję o podniesieniu lub pozostawieniu oceny przewidywanej

Wymagania edukacyjne – Biologia, klasa V

Dział I. Biologia – nauka o życiu

Ocena dopuszczająca

- Rzadko samodzielnie wymienia podstawowe dziedziny biologii, zwykle z pomocą nauczyciela.
- Sporadycznie samodzielnie rozpoznaje mikroskop i proste przyrządy laboratoryjne.
- Z pomocą nauczyciela opisuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji.

Ocena dostateczna

- Częściowo samodzielnie opisuje czym zajmuje się biologia, czasem z niewielką pomocą nauczyciela.
- W ograniczonym zakresie samodzielnie wyjaśnia różnicę między obserwacją a doświadczeniem.
- Częściowo samodzielnie przedstawia proste wyniki obserwacji mikroskopowych.

Ocena dobra

- Wyjaśnia znaczenie obserwacji i doświadczeń w poznawaniu biologii.
- Przeważnie analizuje przebieg prostych doświadczeń.
- W większości przypadków opisuje budowę mikroskopu i sposób korzystania z niego.

Ocena bardzo dobra

- Stosuje poprawne pojęcia biologiczne.
- Uzasadnia znaczenie przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
- Analizuje błędy popełniane podczas obserwacji i doświadczeń.

Ocena celująca

- Tworzy plan prostego doświadczenia biologicznego.
- Wyszukuje i prezentuje dodatkowe informacje o metodach badań biologicznych.
- Konsekwentnie formułuje własne wnioski i przedstawia je na forum klasy.

Dział II. Budowa i czynności życiowe organizmów

Ocena dopuszczająca

- Rzadko samodzielnie wymienia podstawowe składniki chemiczne organizmów, z pomocą nauczyciela.
- Sporadycznie samodzielnie rozpoznaje elementy komórki roślinnej i zwierzęcej na schemacie.
- Z pomocą nauczyciela opisuje podstawowe czynności życiowe organizmów.

- Rzadko samodzielnie wskazuje przykłady organizmów samożywnych i cudzożywnych.

Ocena dostateczna

- Częściowo samodzielnie opisuje rolę składników chemicznych organizmu, z niewielką pomocą nauczyciela.
- W ograniczonym zakresie samodzielnie przedstawia budowę komórki roślinnej i zwierzęcej.
- Częściowo samodzielnie wyjaśnia różnice między samożywnością a cudzożywnością.
- Częściowo samodzielnie opisuje sposoby oddychania organizmów.

Ocena dobra

- Wyjaśnia znaczenie podstawowych składników chemicznych.
- Przeważnie porównuje budowę komórki roślinnej i zwierzęcej.
- W większości przypadków analizuje czynności życiowe organizmów.
- Opisuje istotę oddychania i fotosyntezy.

Ocena bardzo dobra

- Uzasadnia znaczenie wody i związków organicznych dla życia.
- Analizuje schematy budowy komórek.
- Wyjaśnia powiązania między czynnościami życiowymi a środowiskiem życia.
- Stosuje poprawne pojęcia biologiczne przy omawianiu procesów.

Ocena celująca

- Tworzy własne opisy lub modele budowy komórki.
- Proponuje przykłady organizmów samożywnych i cudzożywnych wykraczające poza materiał.
- Formułuje wnioski dotyczące procesów życiowych.
- Wyszukuje dodatkowe informacje o funkcjonowaniu komórek i organizmów.

Dział III. Wirusy, bakterie i grzyby

Ocena dopuszczająca

- Rzadko samodzielnie podaje przykłady chorób wirusowych i bakteryjnych, z pomocą nauczyciela.
- Sporadycznie samodzielnie rozpoznaje bakterie i grzyby na schemacie.
- Z pomocą nauczyciela wymienia miejsca występowania bakterii i grzybów.

Ocena dostateczna

- Częściowo samodzielnie opisuje cechy wirusów, bakterii i grzybów.
- W ograniczonym zakresie samodzielnie wyjaśnia znaczenie bakterii i grzybów w przyrodzie.
- Częściowo samodzielnie przedstawia przykłady profilaktyki chorób zakaźnych.

Ocena dobra

- Charakteryzuje podstawowe czynności życiowe bakterii i grzybów.
- Przeważnie rozróżnia organizmy jednokomórkowe i wielokomórkowe.
- W większości przypadków wyjaśnia rolę bakterii i grzybów w przyrodzie i dla człowieka.

Ocena bardzo dobra

- Analizuje schematy i ilustracje dotyczące wirusów, bakterii i grzybów.
- Uzasadnia konieczność przestrzegania zasad profilaktyki.
- Wyjaśnia znaczenie grzybów porostowych jako wskaźników środowiskowych.

Ocena celująca

- Wyszukuje dodatkowe informacje o chorobach wywoływanych przez wirusy, bakterie i grzyby.
- Samodzielnie prezentuje przykłady praktycznego wykorzystania bakterii i grzybów.
- Konsekwentnie uzasadnia wpływ mikroorganizmów na życie człowieka.

Dział IV. Organy roślinne

Ocena dopuszczająca

- Rzadko samodzielnie rozpoznaje organy roślinne na schematach, z pomocą nauczyciela.
- Sporadycznie samodzielnie opisuje funkcje korzenia, łodygi i liścia.
- Z pomocą nauczyciela wskazuje przykłady roślin.

Ocena dostateczna

- Częściowo samodzielnie opisuje budowę i funkcje organów roślinnych.
- W ograniczonym zakresie samodzielnie przedstawia różnice między korzeniem, łodygą i liściem.
- Częściowo samodzielnie opisuje rolę liścia w procesie fotosyntezy.

Ocena dobra

- Opisuje budowę i funkcję organów roślinnych na przykładach.
- Przeważnie analizuje rolę liścia w odżywianiu roślin.
- W większości przypadków wyjaśnia powiązania między organami roślinnymi.

Ocena bardzo dobra

- Analizuje budowę organów roślinnych na podstawie obserwacji.
- Uzasadnia znaczenie organów dla życia roślin.
- Stosuje pojęcia biologiczne dotyczące budowy roślin.

Ocena celująca

- Prezentuje dodatkowe informacje o budowie i funkcjach organów roślinnych.
- Samodzielnie tworzy opisy i schematy ilustrujące budowę roślin.
- Konsekwentnie uzasadnia znaczenie organów roślinnych dla przystosowania do środowiska.

Dział V. Różnorodność roślin

Ocena dopuszczająca

- Rzadko samodzielnie rozpoznaje mchy, paprotniki, rośliny nago- i okrytonasienne, z pomocą nauczyciela.
- Sporadycznie samodzielnie opisuje cechy wybranych grup roślin.
- Z pomocą nauczyciela wymienia przykłady roślin uprawnych i dziko rosnących.

Ocena dostateczna

- Częściowo samodzielnie opisuje cechy charakterystyczne poszczególnych grup roślin.
- W ograniczonym zakresie samodzielnie przedstawia znaczenie mchów, paprotników i roślin nasiennych.
- Częściowo samodzielnie wyjaśnia rolę kwiatów i nasion w rozmnażaniu roślin.

Ocena dobra

- Charakteryzuje różne grupy roślin.
- Przeważnie opisuje sposoby rozprzestrzeniania się roślin okrytonasiennych.
- W większości przypadków analizuje znaczenie roślin w przyrodzie i gospodarce człowieka.

Ocena bardzo dobra

- Analizuje budowę i funkcje poszczególnych grup roślin.
- Uzasadnia znaczenie roślin w ekosystemach.
- Stosuje poprawne pojęcia przy opisie roślin.

Ocena celująca

- Wyszukuje i prezentuje dodatkowe informacje o różnorodności roślin.
- Samodzielnie tworzy zestawienia i porównania grup roślin.
- Konsekwentnie uzasadnia rolę roślin w utrzymaniu równowagi ekologicznej.

